

19. 9. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Státní zásahy do autonomie sportovních organizací

Provozování sportu je lidským právem garantovaným v čl. 4 Olympijské charty. Každý jednatel tak musí mít možnost provozovat sport bez jakékoli diskriminace a v olympijském duchu, jenž vyžaduje vzájemné porozumění v duchu přátelství, solidarity a fair-play. Kontrola organizace, administrativy a řízení sportu je pak v rukou nezávislé sportovní organizace.

Z poslední věty předchozího odstavce vyplývá, že základním atributem sportu je jeho autonomie. Přičemž jednu ze základních premis představuje skutečnost, že žádný státní orgán nemá oprávnění svým rozhodnutím mj. určit nejvyšší sportovní autoritu v zemi. Uvedené oprávnění mají pouze mezinárodní sportovní instituce, jejichž členy národní sportovní organizace zpravidla jsou.

I/

Předmětný text není toliko pojednáním o nepřipustnosti státních zásahů do samostatnosti sportu (ve smyslu tohoto článku pouze co do rozhodnutí o nejvyšší sportovní autoritě), ale je také reakcí na dopis dnes již bývalého ministra školství, mládeže a tělovýchovy Josefa Dobeše, který dne 7. 10. 2011 zaslal Mezinárodní motocyklové federaci (FIM) a jehož obsahem bylo prohlášení, že nejvyšší sportovní autoritou v ČR pro celou oblast motocyklového sportu je Český svaz motocyklového sportu, namísto dosavadní sportovní autority v ČR, a to Autoklubu České republiky. Bývalý ministr v tomto dopise uvedl, že „*Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je jedinou oprávněnou institucí v České republice, které přísluší pravomoc jmenovat nejvyšší sportovní autoritu v České republice v rámci sportu a jeho jednotlivých odvětví.*“

Uvedený dopis následně vyvolal mediální kampaň a právní spory, které rezultovaly až do ustavení vyšetřovací komise ze strany FIM, která se situací v oblasti motocyklového sportu v ČR zabývala. Stejně tak tento dopis narušil doposud bezproblémové pořádání národních i mezinárodních motocyklových podniků, vyvolal velkou vlnu nespokojenosti ze strany jednotlivých sportovních svazů, a byl podnětem ke sporům ohledně vydávání a uznávání licencí, zahajování disciplinárních řízení apod. Toto všechno bylo výsledkem zásahu státního orgánu, resp. jak se později ukázalo, zásahu konkrétního ministra. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) se totiž od dopisu později distancovalo. Vystává tak otázka, do jaké míry (a zda vůbec) je přípustné zasahování státu do sportu, konkrétně zda je stát oprávněn rozhodnout o nositeli tzv. nejvyšší sportovní autority.[1]

II/

K obdobnému případu státní intervence došlo již v minulosti např. v Polsku, kterému v roce 2008 hrozilo vyloučení ze všech soutěží pořádaných fotbalovou FIFA a UEFA, a to v důsledku zásahu polské vlády, která do vedení polského fotbalového svazu dosadila vládního zástupce.

Vzhledem ke skutečnosti, že sportovní organizace, kluby, hnutí či svazy jsou v ČR zakládány ve formě občanských sdružení dle zákona č. [83/1990](#) Sb., o sdružování občanů, lze dospět k závěru, že žádný orgán nemůže autoritativně určit, kolik takových organizací či jaké organizace budou sportovní činnost vykonávat. V případě, že by k tomu došlo, představovalo by to porušení čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy a čl. 20 Listiny základních práv a svobod. Z toho se dále podává, že stát nemůže v žádném případě určit, kdo bude vykonávat tzv. nejvyšší sportovní autoritu. Rozhodnutí, kterou domácí organizaci přijmou za svého člena, a který subjekt bude tedy vykonávat působnost tzv. nejvyšší sportovní autority, záleží výlučně na mezinárodních organizacích (FIM, FIA, FIFA atd.) samotných. Tyto organizace ve svých předpisech stanoví poměrně striktní podmínky pro uznání sportovní autority v konkrétním sportovním odvětví.

Jednoznačné stanovisko zaujal ke zmíněnému dopisu Ústavní soud ČR, který ve svém rozhodnutí čj. I ÚS 3494/11 ze dne 12. 4. 2012 uvedl, že ze současné právní úpravy nelze dovodit pravomoc MŠMT „vrchnostensky určovat nejvyšší autoritu v oblasti motoristického sportu.“ Ústavní soud dále konstatoval, že výběr této organizace (ve smyslu zkonkrétní organizace, která bude vykonávat působnost nejvyšší autority) je plně v dispozici orgánů FIM.

III/

V této souvislosti je dále nezbytné poznamenat, že podle čl. 4 Olympijské charty musí organizaci, administrativu a řízení sportu kontrolovat nezávislé sportovní organizace. Stejně tak Bílá kniha sportu vydaná Komisí EU v roce 2007 zdůrazňuje, že jedním ze specifik sportu je právě autonomie a diverzita sportovních organizací.

V českém právním řádu zakotvení autonomie sportu však nenalezneme. Zákon č. [115/2001](#) Sb., o podpoře sportu vymezuje toliko postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.

Z autonomie sportu pak dále vyplývá, že role sportovních organizací není obecně regulační. Sportovní organizace nejsou oprávněny zasahovat do činnosti jiných, ostatních sportovních organizací. Sportovní činnost v zemi se tak nemusí odehrávat výlučně pod hlavičkou sportovní autority. Jinak řečeno, každá sportovní organizace je oprávněna pořádat vlastní podnik, soutěž či šampionát, aniž by jí v tom bylo ze strany jiných organizací bráněno.[2] Každá organizace tak může mít vlastní předpisy, které však musí být v souladu s kogentními ustanoveními právních norem. Je pak na svobodném rozhodnutí každého jednotlivce (sportovce, organizátora, činovníka), členem jaké sportovní organizace se stane a čí předpisy bude respektovat.

IV/

Z výše uvedeného textu je zjevné, jak fatální následky může zásah státu do autonomie sportu mít. Jakékoli jednání státu, jímž by se snažil ovlivňovat dění ve sportu tím, že bude určovat nejvyšší sportovní autoritu v zemi, má silně destabilizující dopad nejen v oblasti vnitrostátní, ale zejména v oblasti mezinárodní. V krajním případě může dojít až k pozastavení či dokonce odnětí uznání státu (resp. Národního olympijského výboru) ze strany Mezinárodního olympijského výboru, čímž se stát v podstatě diskvalifikuje z mezinárodního sportovního dění. Stejně tak může v případě státního zásahu

dojít k vyloučení z mezinárodní sportovní organizace, které ve svých stanovách a dalších předpisech takové zásahy striktně odsuzují.

JUDr. Jiří Janák,
advokát

KŠD ŠTOVIČEK
advokátní kancelář, s.r.o.

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4

Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz

[1] Jde o pojem, který není na národní ani na mezinárodní úrovni definován. Za nejvyšší sportovní autoritu je však obecně považován subjekt, který na úrovni státu reprezentuje mezinárodní organizaci (např. Autoklub ČR reprezentuje FIM na území ČR). Dle Stanov FIM může být v rámci jedné země vždy pouze jedna nejvyšší sportovní autorita.

[2] Samozřejmě v případě, kdy daná sportovní organizace není členem mezinárodní sportovní organizace, nemůže nárokovat účast na soutěžích pořádaných touto mezinárodní organizací.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)

- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)